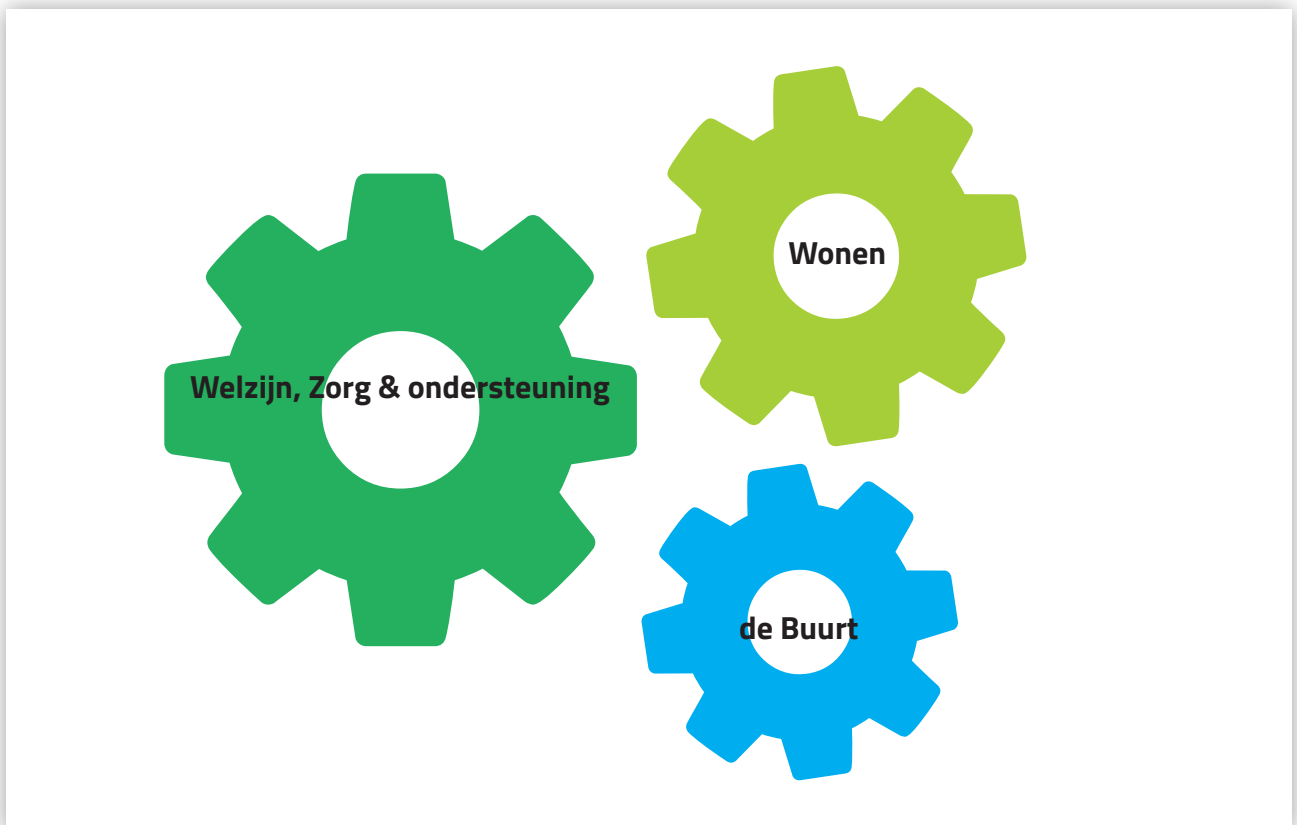

Terugkoppeling Visiecafé Tiel

Vroegsignalering bij personen met verward gedrag

Op 11 oktober jl. heeft het Visiecafé over vroegsignalering in relatie tot de aanpak van personen met verward gedrag plaatsgevonden.

Vroegsignalering is een thema waar woningcorporatie SCW één van de raderen is rondom de thema's wonen en leefbaarheid. De raderen als symbool geven heel goed weer wat er nodig is voor de samenwerking; vroegsignalering werkt alleen als alles goed op elkaar ingrijpt. En dan mag er natuurlijk geen zand tussen komen! Het is bij vroegsignalering belangrijk om te verbinden wat er is, versnellen van wat we doen en elkaar vooral blijven versterken. Verschillende onderdelen die als 1 geheel gaan werken want:

De dag werd voorgezeten door Joke van der Meulen. Joke was lid van het Schakelteam Personen met verward gedrag, waarbinnen zij het naastenperspectief vertegenwoordigde. Hierdoor heeft ze brede kennis opgedaan van de aanpak in verschillende regio's en een groot netwerk opgebouwd. Vanuit haar persoonlijke en zakelijke ervaring kan zij de brug slaan tussen wat nodig is vanuit inwonersperspectief en wat mogelijk is vanuit andere partijen. Naast het delen van kennis en het uitwisselen van ervaringen zijn er door diverse organisaties en ervaringsdeskundigen aan de hand van drie thema's nieuwe ideeën ontstaan en visies ontwikkeld. We hopen dat een ieder die aanwezig was verder aan de slag kan met de nieuwe inzichten en ideeën, deze meeneemt in het dagelijks werk en hier uitvoering aan gaat geven. Om hierbij te ondersteunen, hebben we een overzicht gemaakt van verschillende initiatieven die aansluiten bij bovenstaande thema's. Sommige daarvan zijn al operationeel, waar anderen nog aan het begin staan. We roepen iedereen op om aansluiting te zoeken bij thema's die voor jou relevant zijn en waaraan je ook een bijdrage wilt/kunt leveren. Onderstaand overzicht is geen statisch geheel. De kracht zit juist in de dynamiek en ontwikkeling. Sluit je daarom aan bij de besloten deelnemersgroep op LinkedIn en blijf een rader in het geheel.

Wonen

Op het gebied van woningen zijn de volgende onderwerpen aan bod gekomen

- Opleiden **awareness** sleutelfiguren van de corporaties,
- Intake woonvaardigheden bespreken vanuit **verschillende leefgebieden**
- **warme overdracht** bij terugkeer in de woning
- Passend toewijzen niet leidend laten zijn, maar proberen naar de personen te kijken en te zien **waar deze persoon het beste gehuisvest kan worden.**
- **Doorbreken van een hoge mutatiegraad.** Hierdoor blijven mensen langer wonen en krijgen ze meer binding met hun buurt en burens
- Ervoor zorgen dat mensen **elkaar kennen en op elkaar willen letten**

Een van de belangrijkste inzichten als het gaat om wonen is bij de welzijn en zorg is dat passend toewijzen door de woningbouwcorporaties wettelijk alleen een financiële component kent.

Het gevolg? Kwetsbare personen krijgen op basis van hun beschikbare financiën een huis toegewezen. Deze toewijzing is geheel niet op de ondersteuningsbehoefte van een huurder toegespitst. Corporaties plaatsen mensen, waarvan ze de achtergrond wel weten zorgvuldig, maar bij veel nieuwe huurders is dit niet of nauwelijks bekend. Hierdoor kunnen ze deze personen niet in een passende woning plaatsen waar er voldoende zorg/ controle/ veiligheid aanwezig is. Woningbouwverenigingen kennen de achtergrond van de nieuwe bewoners niet of nauwelijks.

Een gevolg van passend toewijzen is een concentratie van kwetsbare personen in een buurt of wijk omdat personen met een rugzak vaak een beperkt budget hebben en allemaal bij elkaar in goedkope woningen terecht komen. In het visiecafé hebben we het gehad over de mogelijkheden die dit passend toewijzen biedt in het bieden van ondersteuning en de punten waar tegenaan gelopen wordt. De draagkracht van een wijk is namelijk ook afhankelijk van of de mensen die er wonen de ruimte, tijd en energie hebben om mensen met een ondersteuningsbehoefte te helpen. Als men zelf te veel moet "overleven", heb je geen ruimte om een netwerk en ondersteuning te bieden aan burens.

SCW wil graag in gesprek met zorgorganisaties over hoe zij ook zorgpassend toe zouden kunnen wijzen. In Tiel willen we passend toewijzen niet leidend laten zijn, maar proberen naar de personen te kijken en te zien waar deze persoon het beste gehuisvest kan worden.

Ook wil SCW de hoge mutatiegraad doorbreken. Hierdoor blijven mensen langer wonen en krijgen ze meer binding met hun buurt en burens. Hiervoor zijn uitzonderingen op passend toewijzen en groeimogelijkheden binnen de buurt noodzakelijk.

Wist u dat...

... Op dit moment de woonvisie voor de gemeente Tiel wordt geschreven en dit onderwerp hierbij hoog op de agenda staat?

... Privacy door organisaties vaak als een grote hobbel wordt beschouwd? Maar als de zorgorganisatie aan de toekomstige bewoner vraagt aan mensen om kennis en gegevens uit te leveren over de situatie er eigenlijk nooit bezwaar is om gegevens uit te wisselen als mensen weten dat de woningcorporatie dan beter kan helpen om een passende woning te vinden?

... De gemeente Tiel samen met de woningcorporaties werkafspraken hebben om huisuitzettingen als gevolg van betalingsachterstanden te voorkomen? In het kader hiervan is er in de gemeente Tiel ook een project 'Vroegsignalering huurschulden'.

Welzijn, zorg & ondersteuning

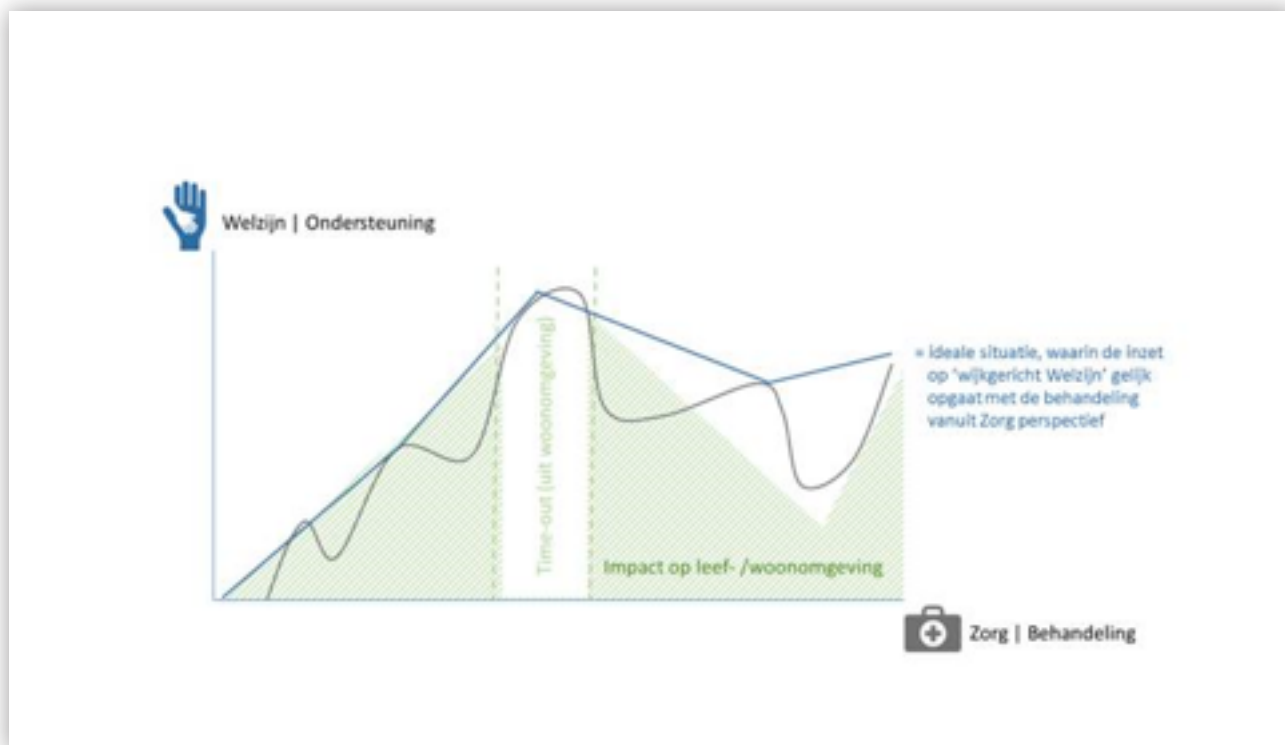
Op het gebied van zorg en ondersteuning zijn tijdens het visiecafé de volgende onderwerpen aan bod gekomen:

- **Probeer meer samen te werken** (en wees niet bang dat anderen je werk overnemen),
- Zet ieder in zijn eigen rol en laat **partijen elkaar versterken**,
- Durf dingen gewoon een keer uit te proberen en heb lef. Wees niet bang dat dingen niet mogen of dat je fouten maakt. **Ga samen pionieren**,
- **Stimuleer** bewoners/ medewerkers om signalen eerder te melden,
- **Neem signalen van familie eerder aan** en onderneem eerder actie,
- **Werk met de cliënt aan oplossingen.**

De zorg en ondersteuning voor mensen met GGZ-problematiek is divers. Vanuit de zorgverzekeringswet is er behandeling beschikbaar voor mensen met EPA¹ of depressie. Maar behandeling alleen is niet genoeg. Ook ondersteuning, zoals persoonlijke begeleiding of dagbesteding vanuit welzijn of Wmo is nodig, zoals ook begeleiding op terrein van de financiën of het schoonhouden van het huis noodzakelijk zijn. De woningbouwvereniging hoort hier als partij zeker bij. Indien geïnformeerd, kunnen zij met de bewoner afspraken maken over betalingen, maar ook onderhoud en behoud van de woning tijdens een periode van opname.

¹ De term ernstige psychische aandoeningen wordt vooral door beleidsmakers en onderzoekers in de GGz gebruikt om een specifieke groep van patiënten aan te duiden. Deze patiënten zijn langdurig in zorg en ervaren problemen op meerdere levensgebieden. Mensen met een ernstige psychische aandoening hebben dus niet alleen last van hun ziekte, maar krijgen mede als gevolg daarvan ook allerlei problemen op andere vlakken (maatschappelijk en sociale relaties) die op hun beurt de psychiatrische problemen weer verergeren. Veel mensen met een ernstige psychische aandoening verkeren dan ook op diverse terreinen in een achterstandspositie. Omdat de problemen van mensen uit deze doelgroep veel aspecten van het leven betreffen (psychische gezondheid, lichamelijke gezondheid, werk en inkomen, sociale relaties) is hulp van professionals vanuit verschillende sectoren nodig om goede ondersteuning te bieden. De term ernstige psychische aandoeningen is niet bedoeld om patiënten te duiden als 'onbehandelbaar' of 'chronisch'. De groep mensen met ernstige psychische aandoeningen varieert over de tijd. Mensen kunnen er in verschillende fasen van hun leven in- en uitstromen.

Hierbij is samenwerken met zorg, ondersteuning en client zelf cruciaal. Toestemming van de client is noodzakelijk, maar vooral de intentie van de zorg- welzijnsorganisatie en de woningbouw verenging om keuzes op maat te maken is cruciaal.

Streven is: continuïteit van noodzakelijke begeleiding en ondersteuning mét daar waar nodig (tijdelijke medische) zorg. Uiteraard in blijvend contact met de persoon om wie het gaat. Kunnen blijven wonen waar je woont met op- en afbouw van zorg en ondersteuning is noodzakelijk voor stabiliteit en helpt de persoon regie te houden over zijn leven.

Bij vroegsignalering is juist de begeleiding en het contact met de persoon van belang en dan met name de continuïteit hierin. We moeten ons er als partijen gezamenlijk sterk voor maken dat we bij de personen met verward gedrag voor zorgen dat er continue contact is en eventueel begeleiding en dat wij als verschillende organisaties weten wie de contactpersoon is en deze snel weten te bereiken/ vinden.

Tiel kent naast de wijkteams jeugd (tot 23 jaar) een loket Wonen, Welzijn en Zorg. Daarnaast heeft de gemeente Tiel een regieteam die casussen in het kader van multi problematiek oppakt. Deze partijen betrekken bij vroegsignaleren van problemen is nodig om de sluitende aanpak te realiseren.

Wist u dat...

... Er naast het project Rauwenhof ook een project GGZ in wijk loopt? Contactpersoon is: Renate Valerianus (RValerianus@tiel.nl)

... Als je een melding doet er soms om privacy redenen geen terugkoppeling wordt gegeven maar het meldpunt deze zaken serieus neemt.

... U uw zorgen u als buurtbewoners en of professional altijd kwijt kan bij het Meldpunt Bijzondere Zorg:
professionals: 088 - 144 70 30 | ma t/m zo | 08.30 – 22.00 uur
burgers: 088 -144 70 40 | ma t/m vr | 08.30 – 17.00 uur

De buurt, inzet en ervaringen omwonenden

Focus op de kracht van de wijk en inwoners, wijkanalyse, wijkagenda, straatcommissies, eigen regie stimuleren ipv verantwoordelijkheid, wijkontmoetingspunten, doorbreken hoge mutatiegraad.

Met elkaar hebben we gekeken naar de samenstelling, de veerkracht en de sociale kwetsbaarheid van de buurt Rauwenhof in Tiel-Noord. Wat in Rauwenhof opvalt, is een stapeling van sociale kwetsbaarheden: veel ouderen, veel ongehuwden en eenpersoonshuishoudens en veel goedkope huurwoningen.

Zo valt bijvoorbeeld op dat 49% van alle woningen in Rauwenhof een huurwoning is. Dat is veel vergeleken met 36% in de gemeente Tiel en 29% in heel Nederland. Als je daarbij optelt dat deze woningen met €188.000,- een relatief lage woningwaarde hebben, dan moeten we concluderen dat de wijk veel goedkope huurwoningen telt. En dat betekent veel voor de samenstelling van de wijk en voor de doorstroom.

Uit ervaring en onderzoek weten we dat het opstapelen van sociale kwetsbaarheden leidt tot risico's en meer sociale problematiek. Daarbij mogen we als gemeente, woningcorporatie of welzijn ook minder zelfredzaamheid of zelforganiserend vermogen in deze wijk verwachten. En dat laatste is exact wat we in de pilot van de welzijnsorganisatie terugzien.

Wat kunnen we doen om de buurt optimaal te ondersteunen?

- Omwonenden trainen in herkenning van signalen van verward gedrag, ervoor zorgen dat mensen elkaar kennen en op elkaar willen letten. Buurtpreventieteams / straatcommissies erbij betrekken, betrokkenheid ondernemers benutten en hen ook een signaalfunctie geven en hen hierin trainen.
- Zorgen voor een warme overdracht bij terugkeer en burens en omwonenden hierin meenemen.
- Focus op de kracht van de wijk en inwoners en ondersteun de wijkbewoners hier ook in, met wijkontmoetingspunten, informatie en ook met heldere uitleg waar ze wanneer hun verhaal kwijt kunnen.

Wist u dat...

... Veel mensen het meldpunt nog niet kennen? Zorg daarom voor heldere informatie en deel het nummer. Ook goed te weten dat als je een melding doet, er soms om privacy redenen geen terugkoppeling wordt gegeven maar het meldpunt deze zaken serieus neemt.

Bijlage 1 Beschrijving vroegsignalering

Wat wordt bedoeld met vroegsignalering?

Door gezamenlijk, signalen vroegtijdig te herkennen, kan er direct doorgepakt worden. Rekening houdend met de balans tussen het belang van de samenleving en het individuele belang. Belangrijk daarbij is de mogelijkheid om dag en nacht signalen te kunnen melden en op te kunnen volgen.

Perspectief

- Signalen van mogelijke verwarring worden in de volle breedte van het vraagstuk herkend. Of het nu gaat om de diverse groep van personen met verward gedrag of signalen vanuit de verschillende leefgebieden.
- Al deze signalen komen bij elkaar. Signalen van de persoon zelf, van zijn directe omgeving zoals familie en/of uit de buurt en van professionals. Daardoor worden problemen vroegtijdig (h)erkend worden en kan er direct doorgepakt worden.

Minimale vereisten

- Een fijnmazig netwerk in de wijk dat adequaat toegerust is met de benodigde expertise op het gebied van verwardheid.
- Elke wijk heeft geregeld dat er snel beschikking is over een professional met expertise op het terrein van verwardheid. Bijvoorbeeld door nauwe samenwerking met de GGZ Praktijk Ondersteuning van de Huisartsen of een Sociaal Psychiatische Verpleegkundige.
- Het netwerk in de wijk is 24 uur per dag bereikbaar. Het netwerk signaleert zelf, ontvangt signalen, brengt deze samen, voert risicoanalyses uit, handelt en schaaft – wanneer nodig – op om de benodigde ondersteuning of zorg te regelen.
Helder is wie 'eigenaar' is en het geheel coördineert.
- Het netwerk is niet alleen beschikbaar voor mensen met verward gedrag, maar ook voor hun directe omgeving en anderen uit de wijk.
- Er is terugkoppeling naar de melder dat het signaal serieus genomen is, zonder dat er ingegaan wordt op wat er precies is gedaan.

Betrokken partners

Bij een persoonsgerichte aanpak voor en met mensen die (soms) verward gedrag vertonen, hebben vele partners een rol en verantwoordelijkheid. Voor deze bouwsteen is het in ieder geval belangrijk ook te denken aan:

- De persoon zelf en zijn of haar directe omgeving, zoals familie, vrienden, burens en collega's.
- De mensen die werken en wonen in de wijk: wijkbewoners, scholen, winkelpersoneel, sportverenigingen, postbodes. Professionals die kunnen signaleren op bepaalde levensdomeinen. Denk aan woningcorporaties, apothekers als het gaat om medicijngebruik (en het stoppen daarvan), de wijkagent en wijkverpleegkundigen.